

ธุรกิจปรับตัวมาใช้ AI มากขึ้น

ทีม Big Data สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) เปิดผลวิเคราะห์สถานะความต้องการแรงงาน และทักษะของแรงงานที่นายจ้างต้องการ ใน “โครงการพัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Large Language Models (LLMs) เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง” สนับสนุนโดยหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) โดยทำการรวบรวมประกาศรับสมัครงานออนไลน์จาก 23 เว็บไซต์รับสมัครงานในไตรมาสที่ 1 ของปี 2568 (1 ม.ค.-31 มี.ค.)

ในรายงานสำหรับไตรมาสนี้ นอกเหนือจากการอัปเดตข้อมูลความต้องการแรงงานรายไตรมาสแล้ว คณะผู้วิจัยจะโฟกัสไปที่การวิเคราะห์ความต้องการแรงงานด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการผลิตกำลังคนดังกล่าว โดยผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ความต้องการแรงงานด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) ภายใต้วิสัยทัศน์ “Ignite Thailand Future Workforce for Future Industry” ที่มุ่งขับเคลื่อนประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแห่งอนาคต กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนากำลังคนทักษะสูง (High-Skilled Workforce) เพื่อรองรับ 8 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมด้านเซมิคอนดักเตอร์ ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็วทั่วโลก

แผนระยะ 5 ปี อว.ตั้งเป้าผลิตบุคลากรด้าน AI ให้ได้ไม่น้อยกว่า 50,000 คน ผ่านโครงการเร่งด่วน เช่น STEM PLUS, สหกิจศึกษาพลัส หรือ Coop+ และสหกิจศึกษาในต่างประเทศ ตลอดจนโครงการระยะกลางถึงยาวอย่างการพัฒนาหลักสูตรระดับบ็อกซ์ การจัดการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก และการสนับสนุนทุนระดับปริญญาเอก

เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการดังกล่าว บพค.ความฉบับนี้ นำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์ประกาศรับสมัครงานออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะด้าน AI ทั้งในระดับพื้นฐานและระดับขั้นสูง โดยจำแนกตำแหน่งงานตามกลุ่มอาชีพและกลุ่มอุตสาหกรรม รวม

ถึงการวิเคราะห์ทักษะที่นายจ้างต้องการจากผู้สมัครงาน เพื่อชี้ให้เห็นลักษณะความต้องการแรงงาน AI ในตลาด และแนวโน้มของการนำเทคโนโลยี AI ไปประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจไทย

ทั้งหมดนี้เพื่อให้ภาคนโยบายและสถาบันการศึกษา ตลอดจนสถานประกอบการมีข้อมูลด้านความต้องการที่แท้จริงของภาคเอกชน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นจุดอ้างอิง (reference point) ในการวางแผนการผลิตกำลังคนได้อย่างเหมาะสม รายละเอียดปรากฏตามเนื้อหาดังนี้

คณะผู้วิจัยได้นิยามตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับ AI ดังนี้

1.วิศวกรระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Engineer/ML Engineer) หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโมเดลปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence – AI) เช่น Machine Learning (ML), Deep Learning (DL) การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (NLP) หรือวิทยาการคอมพิวเตอร์ด้านภาพ (Computer Vision) เป็นต้น

2.นักวิทยาศาสตร์ข้อมูลและนักวิเคราะห์ข้อมูล (Data Scientist/Data Analyst) หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบจำลองเชิงคาดการณ์โดยใช้ AI หรือวิธีการทางสถิติ การทดลอง การสร้าง ติดตั้ง และดูแลรักษาโมเดล รวมถึงการรายงานข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพรรณนา การแสดงผลข้อมูล และการตีความข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

3.ผู้ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ระดับเทคนิค (AI Technical User) หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับเครื่องมือ AI ในระดับเทคนิค เช่น การออกแบบและปรับแต่งคำสั่งให้เหมาะสมกับโมเดล AI (Prompt Engineering) การฝังระบบ AI ลงในแอปพลิเคชันหรือกระบวนการทำงาน (AI Integration) การใช้ AI ในการประมวลผลภาพ (Machine Vision) เป็นต้น

4.วิศวกรข้อมูลและวิศวกรระบบ (Data Engineer/System Engineer) หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างระบบการส่งผ่านข้อมูล (Data Pipeline) โครงสร้างพื้นฐานบนคลาวด์ ระบบ Machine Learning Operations (MLOps) หรือ Development and Operations (DevOps)

5.วิศวกรระบบอัตโนมัติ (Robotics and Automation) หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับหุ่นยนต์ที่ใช้ AI และระบบอัตโนมัติในอุตสาหกรรม หรือระบบที่สามารถทำงานได้เอง (Autonomous Systems)

6.นักพัฒนาระบบระบบ RPA (Robotic Process Automation) หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ พัฒนา หรือดูแลกระบวนการทำงานอัตโนมัติ (Workflow) และสคริปต์ อัตโนมัติด้วย RPA

7.ผู้จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการพัฒนาแบบปัญญาประดิษฐ์ (Data Annotation) หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการการจัดกลุ่ม ข้อมูล การ “ติดป้าย” (labelling) ข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้ฝึกโมเดล AI

8.ผู้ใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ทั่วไป (AI General User) หมายถึง ใช้เครื่องมือ AI (เช่น ChatGPT) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา AI โดยตรง

ในภาพรวม มีประกาศรับสมัครงานออนไลน์ที่จัดเก็บมา ได้ใน 1 ปีระหว่างเดือนเมษายน ปี 2567 ถึงเดือนมีนาคม ปี 2568 จำนวน 658,254 ตำแหน่ง มีตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับ AI จำนวน 22,800 ตำแหน่ง (3.5%)

โดยจำแนกได้ดังนี้

1.วิศวกรระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Engineer/ML Engineer) 473 ตำแหน่ง (0.1% จากตำแหน่งงานทั้งหมด)

2.นักวิทยาศาสตร์ข้อมูลและนักวิเคราะห์ข้อมูล (Data Scientist/Data Analyst) 7,026 ตำแหน่ง (1.1%)

3.ผู้ใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ระดับเทคนิค (AI Technical User) 4,100 ตำแหน่ง (0.6%)

4.วิศวกรข้อมูลและวิศวกรระบบ (Data Engineer/System Engineer) 6,163 ตำแหน่ง (0.9%)

5.วิศวกรระบบอัตโนมัติ (Robotics and Automation) 873 ตำแหน่ง (0.1%)

6.นักพัฒนาระบบระบบ RPA (Robotic Process Automation) 596 ตำแหน่ง (0.1%)

7.ผู้จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการพัฒนาแบบปัญญาประดิษฐ์ (Data Annotation) 624 ตำแหน่ง (0.1%)

8.ผู้ใช้งานเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ทั่วไป (AI General User) 2,856 ตำแหน่ง (0.4%).

ที่มา : ทีม Big Data

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)